

**AMASYA YÖRESİ TÜRK HALK OYUNLARI EZGİLERİNİN
KEMAN EĞİTİMİNE UYARLANMASI**
**THE ADAPTATION OF TURKISH FOLK DANCES IN AMASYA
REGION TO VIOLIN EDUCATION**

Beyza KARAKAŞ*

Mehlika DÜNDAR**

Özet

Halk oyunları, yüzyıllardan beri süregelen, halkın ortak duygu ve düşüncelerinin hareket, ritim, ezgi ve anlamlı bedensel hareketlerle yansıtıldığı geleneksel danslardır. Müzik eğitimi içerisinde çalgı eğitimi kapsamında bulunan ve ses sınırları, teknik kapasitesi, etkileyici ve güçlü anlatım özelliklerine sahip olan keman çalgısının, keman eğitimi ve öğretimi sürecinde, kültürel değerlerimizin ayrılmaz parçası olan sözsüz Türk halk oyunları ezgilerinin kullanılması araştırmanın konusunu teşkil etmektedir. Bu bağlamda çalışmada, kültürel mirasımızın bileşenlerinden biri olan halk oyunları ezgilerinin keman eğitimi çerçevesinde müzikal ifade, sol el ve sağ el tekniklerinin öğretilmesi amacıyla orijinal ezgilerin özüne bağlı kalınarak, keman eğitimine uygun hale getirilmesi için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Keman eğitimine uyarlanması ve keman eğitiminde kullanılması uygun olduğu düşünülen Amasya yöresine ait üç Türk halk oyunu ezgisi araştırmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Halk Oyunları Ezgileri, Keman, Keman Eğitimi.

Abstract

Usage of Turkish folk dances of the amasya region in violin education, folk dances are traditional dances in which the common feelings and thoughts of the people have been reflected by movement, rhythm, melody and meaningful physical movements for centuries. The subject of the study is the use of the violin instrument, which has sound boundaries, technical capacity, impressive and powerful expression features within the scope of instrument education in the music education, in the violin education and teaching process and the non-verbal Turkish folk dance melodies which are inseparable parts of our cultural values. In this context, various works have been carried out to make folk music melodies, one of the components of our cultural heritage, suitable for violin education by adhering to the essence of original tunes in order to teach musical expression, left and right hand techniques within the framework of violin education. In this context, in order to teach folk songs melodies, musical expression, left and right hand techniques, which are part of

---

* Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara *beyza.karakas.22@gmail.com*

** Prof Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi ABD, Ankara *mehlika@gazi.edu.tr*

Beyza Karakaş, Mehlika Dünder

Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimiine Uyarlanması

our cultural heritage, various works have been done to make it suitable for violin education by adhering to the essence of original tunes. Turkish folk dance melodies of Amasya region, which are considered appropriate to adapt to violin training and suitable for violin training, constitute the sample group of the research.

Key Words: Turkish Folk Dance Melodies, Violin, Violin Educati

GİRİŞ

Kültür kavramı ile ilgili birçok tanım mevcut olsa da genel anlamda kültür, beşikten mezara, bilerek ya da bilmeyerek edindiğimiz ve içselleştirdiğimiz bilgilerin tamamıdır. Sahip olduğumuz bu bilgileri ses, görüntü, davranış, hareket, söz, yazı gibi çeşitli kanallarla aktarırız. Müzik ve dans da halkın sosyal, kültürel, tarihsel, sanatsal ve yaşayış biçimlerine dair içinde bulundurduğu tüm kendine has özelliklerini ve bu özelliklerin aktarımını sağlayan çeşitli unsurlardan biri konumundadır.

Halk kavramının, siyasi ve ideolojik anlamda birçok tanımı olmasına karşın folklorcular tarafından, sosyal ve kültürel açıdan ortak özellikleri bulunan insan topluluğu olarak tanımlanmaktadır. Genel olarak bakıldığında bir olayın veya kültürel bir ürünün folklor ya da halk bilimi malzemesi olması için anonim olması, gerçek hayatla ilişkili olması, sözlü geleneğe bağlı olması, yazılı bir kaynağın tekrarı olmaması, nesilden nesile, toplumdan topluma geçerek aktarılması, derin tarihi geçmişe sahip olması, mekan olarak geniş bir çevreyi ilgilendirmesi, bünyesinde çeşitli zenginlikleri barındırması gibi özelliklere sahip olması gerekmektedir (Ekmekcioğlu, Bekar, Kaplan, 2001, s. 11, 12)

Görsel ve işitsel kültürel ürünlerden biri olan oyun kavramı; geçmişten bugüne herhangi bir topluma ait olan tüm verileri en güzel şekilde yansıtan unsurlardan biri olma özelliğine sahiptir. Öztürkçe kökenine ait eski bir kelimedir. Toplumu oluşturan insanların duygu ve düşüncelerini müzik ve ritim eşliğinde, belli bir uyum ve anlam bütünlüğü içerisinde sergiledikleri gösterilerdir.

Dans (raks) yüzyıllardan bu yana Türk kültür ve geleneğinde var olmuştur. Zaman süreci içerisinde belirli hareket ve figürlerin belli anlamlar taşıdığı görülmüştür. Gök, yer, varlık, canlı veya cansız hayvanları tarif etmek için bazı hareket ve hareket öbekleri, belli kurgular çerçevesinde sergilenmiştir. Bu hareket ve hareket öbekleri, ses ve melodi motifleri etkileşim içerisine girerek zaman ve yer değişkenlikleriyle inanç ve ibadet törenleri çerçevesinde belirli birkaç tür ve biçim oluşmuştur (Ekmekcioğlu, vd., 2001, s. 15).

İlk Türk uygarlıklarından, Şamanların, Hunların, Oğuzların gelenek yapılarına bağlı olarak yaptıkları ritüellerin en önemli bölümünü halk

oyunlarının oluşturduğunu, tarihten bugünlere ulaşan belgeler de kanıtlamaktadır (Akyıldız, 2000, s. 14).

Halk oyunu, kavramsal olarak göze ve kulağa hoş bir şekilde hitap eden, yüzyıllardan bugünlere ulaşmış, geleneksel özellikler taşıyan, ölçülü ve dengeli hareketler ile estetik etki ve duygular uyandıran, bedensel hareketlerin ritimle bir araya gelmesidir (Say, 2005, s. 22).

Halk oyunları müzik eşliğiyle bazen de müzik olmadan vücut bölümlerinin belli bir uyum içerisinde ölçülü ve ritmik hareketleri sonucu oluşan geleneksel halk danslarıdır. Köken itibarıyla din ve büyü törenlerinin gelenekselleşmiş ritüellerinden oluşmaktadır.

Halk oyunları türleri şu şekilde sınıflandırılmaktadır; Bar, Halay, Horon Karşılama, Kaşık Oyunları, Zeybek. Halk oyunlarında ara türler ise; Bengi, Güvende, Mengi, Teke Oyunları, Yallı, Hora, Seymen olarak sınıflandırılmaktadır. Bölgelere göre halk oyunları sınıflandırıldığında şu şekilde gösterilebilir.

A. Orta Anadolu Bölgesi Halay, Kaşıklı Oyunlar, Samah, Zeybek, Seymen ve Sinsin Oyunları.

B. Doğu Anadolu Bölgesi Halay, Bar, Samah, Yallı

C. Karadeniz Bölgesi Horon, Halay, Kafkas, Bar

D. Ege Bölgesi Zeybek, Teke Oyunları, Samah

E. Akdeniz Bölgesi Zeybek, Teke Oyunları, Bengi, Semai, Samah, Kaşıklı Oyunlar, Halay (Ekmekçioğlu, vd., s. 56).

Oyun havaları, türküler, maniler, koşmalar, tekerlemeler, seyirlik, oyun müzikleri ile tören müzikleri gibi sözlü-sözsüz, oyunlu-danslı müzikler halk müziğinin de kapsam alanında yer almaktadır (Kaygısız, 2000, s. 176).

Amasya Yöresi Halk Oyunları Genel Özellikleri

Amasya yöresi, sosyal, kültürel, tarihi, inanç, etnik ve çevresel etmenlerle birlikte kendine has oluşmuş bir müzik kültürüne sahiptir. Çevre illerin de kültürlerinden etkilenmesi ve bünyesinde bulundurduğu kültürel çeşitlilik, müzik kültüründeki zenginliğe de yansımıştır.

Amasya, halay türünün ağırlıklı olarak yer aldığı bölgeler içerisinde bulunan bir ildir. Yöre içerisinde oynanan Halk Oyunları şu şekildedir; Üçayak Halayı, Sallama (Makinalı) Halayı, Yelleme Halayı, Sarıkız Halayı, Dellilo Halayı, Küştahlı Halayı, Esengel Oyunu, Oduncular Oyunu, Kol Oyunu, Hoş Bilezik Halayı, Sarhoş Barı, Amasya Çiftetelli Oyunu, Amasya Halayı, Misket Oyunu (Oğultürk, 2007, s. 20-30).

Beyza Karakaş, Mehlika Dünder

Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimiine Uyarlanması

Amasya ilinin güney ve batı kısımlarında sıra oyunlarından halaylar; merkez ve kuzey kısımlarında tek veya çiftli oynanan 'çiftetelli' ve 'karşılama' oyun türleri yaygındır. Yaygın olarak görülen bir diğer oyun ise, ateşin üzerinden atlanarak ya da ateşin etrafında dolanarak oynanan farklı toplulukların ortak oyunu haline gelen sema/semah, şölenlerdir. Ayrıca Amasya yöresine ait oyun ve müzik kültürü içerisinde yer almadığı halde bir takım kültürleşme hareketleri sonucu 'zeybek', 'kaşık oyunu', 'bozlak', 'Sümmani ağzı' gibi türler de görülmektedir (Duygulu, 2015, s.337).

Amasya yöresi halk oyunlarını, genellikle Sin Sin, Paçalı ve Zahma gibi oyun ve halaylardan oluşmaktadır. Yöre içerisinde en yaygın oyun türü olan halaylar davul-zurna eşliğinde oynanır önceden de yine davul-zurna eşlikli halayların yanında cirit ve güreş gibi spor oyunları da oynanırdı. Cirit oyunlarına 'at oynatma' denilmektedir. Bunların yanı sıra kadınlar ve erkekler tarafından tek ya da ikişerli olarak, kol ve vücut hareketleriyle, karşılıklı oynanan Merzifon karşılaşması oyunu da yöreye ait hak oyunlarındanıdır.

Sözlü kültürün ağırlıklı olarak görülmesinden dolayı çalgısal halaylardan çok sözlü halaylar ön plandadır. Sözsüz halaylara eşlik olarak davul-zurna ya da davul-klarnet kullanılmaktadır. Bunun yanında çalgı eşiksiz sadece türkü söylenerek oynanan halaylar da bulunmaktadır. Sözlü halaylar seslendirilirken halayların başında 'oy aman aman, öf aman öf, öf aman ey, amanın da aman' gibi söz öbekleri yer almaktadır (Duygulu, 2015, s.337).

Amasya yöresinde kullanılan Türk halk müziği çalgıları ise, davul, zurna, kaval, bağlama, tef, kopuz, keman, ut, cümbüş, dümbelek, darbuka, gırnata, klarnet, kaşık, cura, bağlama, divan sazı, meydan sazı olarak bilinmektedir.

Amasya yöresinde keman, Klasik batı müziğin aksine Türk müziği alanında yaygın olarak kullanılmaktadır. Halkın katıldığı çeşitli şölenlerde, eğlence ve dinleti amaçlı gerek tek başına gerekse müzik topluluklarında yer alan bir enstrümandır. Bu çalışmada ise bahsi geçen keman eğitimi evrensel kuram ve tekniklere dayanarak sürdürülen bir keman eğitim süreci kapsam alanı içerisinde yer almaktadır.

Sanat müziği ve halk müziğinde, uluslararası sanat müziğinde ve caz sanatında yer alan bir çalgı olan kemanın esasen anavatanı İtalya olup burada 'küçük keman' anlamına gelen violino olarak bilinmektedir. Avrupa müziğinde ise, İtalyanca 'violino', Fransızca 'violon', Almanca 'geige', İngilizce 'violin', Macarca 'hegedü' gibi isimlerle tanınmaktadır. Bizim dilimize ise Farsçadan gelmiştir (Say, 2005, s. 255).

Amasya Yöresi Türk Halk Ezgilerinin Keman ve Keman Eğitiminde Kullanımı

Kemanın, dört oktavlık ses sınırlarına, kendine has ses rengine ve müzikal ifadeleri anlatmak için çeşitli özelliklere sahip olması en çok tercih edilen çalgılardan biri olmasının nedenlerindedir. İfade zenginliği, ses tınısı, kıvrak yapısı gibi özelliklerinden ötürü birçok bestecinin üzerine eserler yazdığı bir enstrümandır. Ayrıca yay aracılığıyla çalınan bir çalgı olduğu için birçok eğitimci sağ el tekniklerinin gelişimi adına çeşitli yay tekniklerinin meydana getirilmesinde önemli çalışmalarda bulunmuştur (Çuhadar, 2009, 122).

Keman çalgısı, gerek solo gerek orkestral anlamda kullanım alanı çok geniş olan yaylı bir çalgıdır. Ses renginin etkileyiciliği, insan sesine yakın ses farklı müzik türlerinde de kullanılabilirliği, ses alanı ve teknik özellikleri bakımından zengin bir altyapıya sahiptir. Akord düzeni ise pesten tize doğru sol, re, la, mi şeklindedir.

Eğitim, toplumu ve toplumu oluşturan kişileri biçimlendirmek, yönlendirmek ve geliştirmek amacıyla oluşturulmuş en önemli süreçlerden biridir. Kısacası eğitim, “kişilerin davranışlarında istedik değişiklikler oluşturma ya da onlara yeni, istedik davranışlar kazandırma süreci” dir (Günay ve Uçan, 1980, s. 8).

Keman eğitimi, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de eğitim ve müzik uygulamaları alanında önemle yer almaktadır. Gelişen ve değişen dünyayla birlikte de mevcut konumundan daha ileri boyutlara taşınması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda da nitelikli bir keman eğitimi için temel ilkelerin oluşturulması ve buna uygun çalışmalar yapılması oldukça önem arz etmektedir.

Çağdaş Türk keman eğitiminin temel ilkeleri, sanat, müzik ve çalgı eğitiminin temel özellikleri dikkate alınarak, a) insanın doğasına (yapısına) uygunluk, (b) kemanın yapısına uygunluk, (c) insanın doğası ile kemanın yapısı arasında uyumluluk, (ç) Türk Müziği’ne dayalılık, (d) evrensel müziğe açık oluşluk, (e) çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk, (f) Türkiye’nin somut koşullarıyla tutarlılık şeklinde gösterilebilir (Günay ve Uçan, 1980, s.8).

Keman eğitiminde gerçekleşmesi gereken temel teknik davranışlar söz konusu olduğunda, ilk olarak bedeninin doğru bir şekilde durması, keman ve yayı doğru tutmak, kol, bilek el ve parmakları olması gereken şekilde konumlandırmak, sol el ve sağ el teknikleri uygun şekilde yerine getirmek gibi ilkeler esas alınmaktadır (Parasız ve Albuz, 2018, s. 73).

Çağdaş Türk keman eğitimi uygulanırken dikkate alınması gereken birçok unsur bulunmaktadır. Bu unsurlar ‘insanın doğasına (yapısına)

uygunluk', 'Türk müziğine dayalılık', 'Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık' şeklinde kültürel ve yöresel ögeler olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla gerek yakından uzağa ilkesine uygunluk gerekse keman eğitimi ve öğretiminin daha etkili ve faydalı gerçekleşmesi adına Türk halk ezgilerinden yararlanılması gerekmektedir (Akpınar, 2014, s. 94).

Tüm bu açıklamaların ışığında, keman eğitiminde Türk müzik kültürü ürünlerinin kullanılmasının, keman eğitim sürecinde teknik ve müzikal hatta psikolojik anlamda ilerleme olanağı sağladığı gerçeğini belirtmek mümkündür. Bu bağlamda Anadolu'nun zengin tarihi ve kültürel birikiminin, doğal çeşitliliklerle bezenmiş coğrafyasının, temelinde var olan zenginliğinin evrensel kuramlarla sentezlenerek keman eğitimi alanında kullanılması, öz değerlerinin ele alınıp işlevsel hale getirilmesi ve eğitim sürecine fayda sağlayacak fırsatlar oluşturulması amacı güdülmelidir.

Kemanda Sağ El ve Sol El Teknikleri

Keman eğitiminde en temel davranışı doğru duruş ve tutuş oluşturmaktadır. Temiz ses elde etme, müzikal ifade, küçük kasların gelişimi ve kasların doğru tekniklerle gelişim göstermesi gibi unsurlar nitelikli keman eğitimi için sağ ve sol el tekniklerinin doğru şekilde uygulanması ile sağlanmaktadır.

Keman çalmada sol elin görevi, parmakların tuşe üzerine rahatlıkla düşmesini sağlayacak bir pozisyon yaratmaktır. Kemanın sap kısmının işaret parmağı ile baş parmak arasına konuşturulması, avuç içinin sapa, dört parmak ucunun da tele dönük şekilde ve bileğin düz bir biçimde konumlandırılmasıyla sol el yerleştirilir.

Keman çalma, sağ el ve sol el olmak üzere iki sınıfa ayrılmaktadır. Sol el teknikleri; pozisyonlar, açık teller, çift sesler, akorlar, vibrato, süslemeler, sol el pizzicatosu, glissando ve armonikler (doğal ve yapay) şeklinde sıralanabilir. Yay teknikleri, 'yayın tel ile olan ilişkisi' kapsamında ele alındığında, araştırmacı Holm'un ortaya koyduğu şekliyle iki ana başlıkta sınıflandırılmaktadır.

1.Tel üzerinde kalarak yapılanlar; Detaşe, Legato, Portato, Staccato, Martelé

2.Telden ayrılarak yapılanlar; Spiccato ve Sautillé.

Detaşe: Notaların bağımsız ve birbirlerinden ayrı şekilde çalındığı temel yay tekniklerinden biridir (Çuhadar, 2009, s. 124).

Legato: Seslerin kesintisiz biçimde bir yay içerisinde çalındığı yay tekniğidir.

Portato (Loure): İki ya da bir grup bağlı notanın, okşar gibi çalınması olarak tanımlanabilir. Notalar nazik şekilde ayrı ayrı artiküle edilir. Bir nota

diğerine taşınır gibi, ses hafif şekilde başlar, büyür ve diminuendo ile yumuşak bir şekilde biter. Sağ el baskısı değiştirilerek ses elde edilir. Sağ elin işaret parmağı bu teknikte oldukça önemlidir (Çuhadar, 2009, s. 125).

Staccato: Ardışık iki ya da daha çok ısırtmalı hareketin aynı yay içinde durmaksızın ve baskının her notada devam ettirilerek çalınmasıdır. Yayın kıllarının tellere düz olarak temas ettiği sırada sağ el ile tellere yapılan baskı ve gerilimle gerçekleştirilir (Çuhadar, 2009, 126).

Martele: Her nota için tek yay hareketi kullanılarak çalınan, keskin ve aksanlı bir yay tekniğidir. Detaşeden farklı olarak her yay hareketinden sonra yay durdurulur. Genellikle orta tempoda kullanılan bir yay hareketidir (Ulucan, 2005, s. 30).

Spiccato: Yayın alt ve orta bölümlerinde çalınır. Yayın çalarken her nota üzerinde düşüp kalkarak yaptığı harekete denir, telin üzerine yapılan düşüş ayrı bir kuvvet oluşturur (Biricik, 1998, s. 30).

Sautille: Temel olarak küçük detaşe (parmak detaşe) özelliğindedir ancak parmak detaşesine göre daha hafif ve duyarlı bir yay şeklidir. Yaya neredeyse hiç baskı uygulanmaz kılların telden kopmaması suretiyle gerçekleşir. Çok hızlı bir tempoda yay çubuğunun tel üzerinde sıçramasına sebep olur ve bir nevi küçük spiccato gerçekleşir. Sadece parmaklar ve el kullanılır. (Çuhadar, 2009, 125).

1. YÖNTEM

1.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini sözsüz Amasya yöresine ait Türk halk oyunları ezgileri, örneklem grubunu ise Amasya yöresine ait keman eğitiminde kullanılması uygun görülen Babayiğit Oyun Havası, Paçalı, Merzifon Karşılması adlı üç sözsüz Amasya halk oyunu ezgileri oluşturmaktadır.

1.2. Verilerin Toplanması

Araştırma için elde edilen kavramsal ve teorik bilgiler, ele alınan türk halk oyunları ezgileri, bu alanla ilgili olarak yazılmış kitap, dergi, makale, internet sitesi gibi kaynakların taranması sonucu, kaynak tarama yöntemiyle oluşturulmuştur.

1.3. Verilerin Çözümlemesi

Keman eğitiminde kullanılması uygun olduğu düşünölen Amasya yöresine ait üç adet halk oyunları ezgileri üzerine sürdürölen çalışmada, halk oyunları ezgilerinin genel özellikleri, makam ve usul yapıları, yöresel çalgılar ile icra ediliş biçimleri, halk oyunları ezgilerinin kemana uyarlanılabilmesi için yapılan ritimsel değişiklikler, müzikal ifade

Beyza Karakaş, Mehlika Dündar

Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimine Uyarlanması

biçimlerinin tespit edilmesi, keman eğitiminde kullanılması amacıyla oluşturulan yay düzeni ve parmak numaraları ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

2. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde keman eğitiminde kullanılması uygun görülen Amasya yöresinden seçilmiş üç sözsüz Türk halk oyunları ezgisi yer almaktadır.

BABAYİĞİT OYUN HAVASI

Uyarlama: Beyza Karakaş
Yöresi: Amasya

The musical score for 'BABAYİĞİT OYUN HAVASI' is presented in a single melodic line on a treble clef staff. The time signature is 2/4. The key signature is one sharp (F#). The score consists of eight staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music is written in a single melodic line. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and rests. There are also some performance markings like '1' and '2' above notes, and '0' below notes. The piece ends with a double bar line.

2

BABAYİĞİT OYUN HAVASI-2

Musical notation for Babayigit Oyun Havasi-2, measures 33-36. The notation is in treble clef and consists of two staves. The first staff (measures 33-35) features a melodic line with a 'v' marking above the first and third measures. The second staff (measures 36-36) continues the melody, ending with a double bar line. Fingerings '1' and '2' are indicated above the final notes of the second staff.

Beyza Karakaş, Mehlika Dündar
Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimiine Uyarlanması

MERZİFON KARŞILAMASI

Uyarlama: Beyza Karakaş
Yöresi: Amasya

The musical score for "Merzifon Karşılması" is written in 4/4 time and consists of 15 measures. The key signature is one flat (B-flat). The score is divided into eight staves, each containing a single line of music. The first measure is marked with a '1' below it. The third measure is marked with a '3' below it. The fifth measure is marked with a '5' below it. The seventh measure is marked with a '7' below it. The ninth measure is marked with a '9' below it and ends with a double bar line and the word "Fine". The eleventh measure is marked with an '11' below it. The thirteenth measure is marked with a '13' below it. The fifteenth measure is marked with a '15' below it. The score features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are also some accidentals, such as a sharp sign above the eighth note in the fifth measure and a flat sign above the eighth note in the eleventh measure.

2

MERZİFON KARŞILAMASI-2

Beyza Karakaş, Mehlika Dündar

Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimiine Uyarlanması

PAÇALI

Uyarlama: Beyza Karakaş

Yöresi: Amasya

5

9

13

17

21

25

MERZİFON KARŞILAMASI

Uyarlama: Beyza Karakaş
Yöresi: Amasya

The musical score for "Merzifon Karşılması" is presented in a single system with eight staves of music. The notation is in treble clef with a 4/4 time signature. The key signature is one sharp (F#), indicating the key of D major. The score begins with a first measure marked with a '1' below the staff. The melody consists of eighth and sixteenth notes, often beamed together. A second measure is marked with a '3' below the staff. The third measure is marked with a '5' below the staff. The fourth measure is marked with a '7' below the staff. The fifth measure is marked with a '9' below the staff and ends with a double bar line and the word "Fine". The sixth measure is marked with an '11' below the staff. The seventh measure is marked with a '13' below the staff. The eighth measure is marked with a '15' below the staff. The score concludes with a double bar line.

Beyza Karakaş, Mehlika Dündar
Amasya Yöresi Türk Halk Oyunları Ezgilerinin Keman Eğitimine Uyarlanması

2

MERZİFON KARŞILAMASI-2

PAÇALI

Uyarlama: Beyza Karakaş

Yöresi: Amasya

The musical score for "PAÇALI" is written in a single melodic line on a treble clef staff in 7/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The score consists of seven staves of music, each containing a sequence of eighth and sixteenth notes with various ornaments and fingerings. The first staff begins with a repeat sign and a fermata. The second staff includes fingerings 1 and III. The third staff includes fingerings 1 and 2. The fourth staff includes a fermata. The fifth staff includes a fermata. The sixth staff includes a fermata. The seventh staff includes fingerings V and a repeat sign. The score ends with a double bar line and a fermata.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Motivasyon, keman eğitimi süreci içerisinde oldukça önemli bir unsurdur. Kendi kültürel ürünlerimizden yararlanmak ve bu konuda çalışmalar yapmak, öğrencilerin keman eğitim sürecini daha verimli geçirmesini ve keman eğitiminden keyif almasını sağlayarak, önemli bir motivasyon kaynağı oluşturacaktır.

Keman eğitiminde Türk halk ezgileri, kendine has özellikleri bozulmadan evrensel keman teknikleri dikkate alınarak işlevsel, etkili ve verimli bir şekilde kullanılabilir hale getirilebilir.

Amasya yöresi halk oyunları ezgileri, makam ve usul yapıları, ses aralıkları özellikleriyle keman eğitiminde kullanılacak yapıya sahiptir.

Amasya yöresi Türk halk oyunlarına ait ele alınan üç ezgi, keman eğitiminde sol elin konumda kalarak çalma, konum geçişleri yaparak çalma ve tel geçişlerinde parmakları doğru konumlandırma kazanımlarına uygun şekilde keman çalgısına uyarlanmıştır.

Amasya yöresi Türk halk oyunlarına ait ele alınan üç ezgi, keman eğitiminde sağ elin tel geçişlerine göre doğru hareketi sağlamak, müzikal ifadeleri doğru şekilde yerine getirmek, kaliteli ses elde edebilmek, yayı kuvvetli ve zayıf zamanlara göre doğru şekilde konumlandırmak gibi teknik kazanımları ve davranışları gerçekleştirmek hususunda uygun şekilde keman çalgısına uyarlanmıştır.

Keman çalgısı üzerine Amasya yöresi Türk halk oyunları ezgilerinin uyarlanması, keman eğitimi repertuarına geleneksel özellikte bir materyal kazandırılması açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Akpınar, M. (2014) Kemanda Martele Yay Tekniğinin Öğretilmesinde Türk Halk Ezgilerinin Kullanılması. ZFWT Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks.6 (3), 91-100.
- Akyıldız, N. (2000) Türk Halk Oyunları. İstanbul: Ya-Pa Yayınları
- Biricik, S. B. (1998). Kemanda Sağ El Tekniğinin Galamian ve Rus Okullarından Örneklerle İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çuhadar, H. (2009). Kemanda Çalma Teknikleri. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18, (1), 121-132.
- Duygulu, M. (2015). Amasya'da Müzik Kültürü F. Özdem, (Ed.), Yar ile Gezdiğim Dağlar Amasya içinde (332-341). Yapı Kredi Yayınları.
- Ekmekçioğlu, İ., Bekar, C., Kaplan, M. (2001). Türk Halk Oyunları. İstanbul: Esin Yayınevi.

- Günay, E. ve Uçan, A. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1. Ankara: Yeni Dağarcık Yayınları.
- Kaygısız, M. (2000). Türklere Müzik. İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Oğultürk, H. (2007). Türkiye Halk Oyunları. Ege Üniversitesi Yayınları.
- Parasız, G. ve Albuz, A. (2018). Keman Eğitiminde Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesinde Hazırlayıcı Alıştırmaların Etkililik Yönünden İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi. (40), 71-88.
- Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi. İstanbul: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ulucan, S. (2005). Kemanda Yay Tekniğinin Temel Bilgileri ve Gelişimi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.